

WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES EN VERORDENINGEN

LOIS, DECRETS, ORDONNANCES ET REGLEMENTS

FEDERALE OVERHEIDSSTIJL MOBILITEIT EN Vervoer

N. 2002 — 4165

[C — 2002/14176]

5 JUNI 2002. — Koninklijk besluit tot regeling van de organisatie van de controle van de voorwaarden inzake lichamelijke en geestelijke geschiktheid van de leden van het stuurpersoneel van burgerlijke luchtvaartuigen

ALBERT II, Koning der Belgen,
Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.

Gelet op het Verdrag inzake de internationale burgerlijke luchtvaart, ondertekend te Chicago op 7 december 1944 en goedgekeurd bij de wet van 30 april 1947, inzonderheid op bijlage 1;

Gelet op de wet van 27 juni 1937 houdende herziening van de wet van 16 november 1919 betreffende de regeling der luchtvaart, inzonderheid op artikel 5;

Gelet op het advies van de Inspecteur van Financiën van 10 november 1999;

Gelet op de akkoordbevinding van de Minister van Begroting van 9 november 2000;

Gelet op de omstandigheid dat de gewestregeringen bij het ontwerpen van dit besluit betrokken zijn;

Gelet op het advies 30.964/4 van de Raad van State, gegeven op 13 februari 2002;

Op de voordracht van Onze Minister van Mobiliteit en Vervoer,

Hebben Wij besloten en besluiten Wij :

HOOFDSTUK I. — *Definities*

Artikel 1. Voor de toepassing van dit besluit wordt verstaan onder :

Expertisecentrum voor luchtvaartgeneeskunde : Medisch centrum waar geneesheren-examina-toren onder het gezag van een verantwoordelijke geneesheer, alle of een gedeelte van de onderdelen van het geneeskundig onderzoek van de klassen 1, 2 of 3 uitvoeren.

Medisch attest : attest uitgereikt aan de aanvrager ofhouder van een vergunning of toelating, die geschikt verklaard werd na een geneeskundig onderzoek.

Het medisch attest is van klasse 1, 2 of 3 naargelang het volgt op een onderzoek klasse 1, 2 of 3.

Onderzoek klasse 1 : geneeskundig onderzoek dat de aanvrager ofhouder van een :

- vergunning van lijnvliegtuigbestuurder;
- vergunning van beroepslijnvliegtuigbestuurder 1ste klasse;
- vergunning van lijnbestuurder van helikopters;
- vergunning van beroepslijnvliegtuigbestuurder;
- vergunning van beroepsbestuurder van helikopters;
- beperkte vergunning van beroepslijnvliegtuigbestuurder;
- vergunning van boordwerkzeugkundige.

Onderzoek klasse 2 : geneeskundig onderzoek dat de aanvrager ofhouder van een vergunning van privaat vliegtuigbestuurder of privaat helikopterbestuurder ondergaat.

Onderzoek klasse 3 : geneeskundig onderzoek dat ondergaan wordt door de aanvrager ofhouder van :

— een toelating voor het oefenen met of het besturen van een ultralicht motorluchtvaartuig;

— een oefenvergunning of een vergunning voor het besturen van een vrije ballon.

Algemeen geneeskundig onderzoek : geneeskundig onderzoek door middel van methodes en technieken die behoren tot de bevoegdheid van een erkend geneesheer-examinator.

SERVICE PUBLIC FEDERAL MOBILITE ET TRANSPORTS

F. 2002 — 4165

[C — 2002/14176]

5 JUIN 2002. — Arrêté royal organisant la vérification des conditions d'aptitude physique et mentale des membres d'équipage de conduite des aéronefs civils

ALBERT II, Roi des Belges,
A tous, présents et à venir, Salut.

Vu la Convention relative à l'aviation civile internationale signée à Chicago le 7 décembre 1944 et approuvée par la loi du 20 avril 1947, notamment l'annexe 1;

Vu la loi du 27 juin 1937 portant révision de la loi du 16 novembre 1919 relative à la réglementation de la navigation aérienne, notamment l'article 5;

Vu l'avis de l'Inspecteur des finances donné le 10 novembre 1999;

Vu l'accord du Ministre du Budget donné le 9 novembre 2000;

Vu l'association des gouvernements de région à l'élaboration du présent arrêté;

Vu l'avis 30.964/4 du Conseil d'Etat, donné le 13 février 2002;

Sur la proposition de Notre Ministre de la Mobilité et des Transports,

Nous avons arrêté et arrêtons :

CHAPITRE Ier. — *Définitions*

Article 1er. Pour l'application du présent arrêté, il faut entendre par :

Centre d'expertise de médecine aéronautique : Centre médical au sein duquel les médecins examinateurs pratiquent tout ou partie des épreuves de l'examen médical des classes 1, 2 ou 3, sous l'autorité d'un médecin responsable.

Certificat médical : certificat délivré au demandeur ou au titulaire d'une licence ou d'une autorisation ayant été déclaré apte après un examen médical.

Le certificat médical est de classe 1, 2 ou 3, selon qu'il fait suite à un examen de classe 1, 2 ou 3.

Examen classe 1 : examen médical que subit le demandeur ou le titulaire d'une :

- licence de pilote de ligne d'avions;
- licence de pilote professionnel 1re classe d'avions;
- licence de pilote de ligne d'hélicoptères;
- licence de pilote professionnel d'avions;
- licence de pilote professionnel d'hélicoptères;
- licence restreinte de pilote professionnel d'avions;
- licence de mécanicien navigant.

Examen classe 2 : examen médical que subit le demandeur ou le titulaire d'une licence de pilote privé d'avions ou d'hélicoptères.

Examen classe 3 : examen médical que subit le demandeur ou le titulaire :

— d'une autorisation d'entraînement ou de pilotage à bord d'un aéronef ultra-léger motorisé;

— d'une licence d'entraînement ou d'une licence de pilote de ballon libre.

Examen médical général : examen médical recourant à des méthodes et techniques qui relèvent de la compétence d'un médecin examinateur agréé.

Grondig geneeskundig onderzoek : geneeskundig onderzoek dat naast het algemeen geneeskundig onderzoek nog het volgende omvat :

1. anatomisch en functioneel onderzoek van de bovenste luchtwegen, het gehoororgaan en het vestibulair stelsel, door middel van methodes en technieken die behoren tot de bevoegdheid van een gekwalificeerd geneesheer-specialist in oto-rhino-laryngologie;

2. anatomisch en functioneel onderzoek van de gezichtsorganen door middel van methodes en technieken die behoren tot de bevoegdheid van een gekwalificeerd geneesheer-specialist in de oftalmologie.

Initieel geneeskundig onderzoek : geneeskundig onderzoek ondergaan door een aanvrager die zich voor het eerst aanbiedt voor een onderzoek van een bepaalde klasse met het oog op het verkrijgen van een vergunning of toelating die hij vroeger nooit bezeten heeft.

Beperking : maatregel die de voorrechten van de vergunning of toelating beperkt.

Afwijking : maatregel die toelaat om een kandidaat, die niet volledig aan de vereiste medische voorwaarden voldoet, toch geschikt te verklaren.

Erkend geneesheer-examinator : erkend geneesheer die alle of een gedeelte van de onderdelen van het geneeskundig onderzoek van klasse 1, 2 of 3 uitvoert.

Verantwoordelijke geneesheer : erkend geneesheer-examinator die verantwoordelijk is voor het functioneren en voor de beslissingen van een Expertisecentrum voor luchtvaartgeneeskunde.

Hernieuwing : hernieuwen van een medisch attest indien het geneeskundig onderzoek niet gebeurt tijdens de 45 dagen die de datum van het verstrijken van het medisch attest voorafgaan.

Wedergeldigmaking : wedergeldig maken van een medisch attest indien het geneeskundig onderzoek gebeurt tijdens de 45 dagen die de datum van het verstrijken van het medisch attest voorafgaan.

HOOFDSTUK II. — *Geneeskundige instanties*

Afdeling 1. — Algemeen

Art. 2. Een Sectie luchtvaartgeneeskunde, een Raad van luchtvaartgeneeskunde, een Beroepscommissie alsook een Medisch secretariaat, allen met zetel te Brussel, worden opgericht bij het Ministerie van Verkeer en Infrastructuur.

Afdeling 2 – Sectie luchtvaartgeneeskunde

Art. 3. § 1. De Sectie luchtvaartgeneeskunde bestaat uit ten hoogste acht leden aangeduid door de Minister belast met het Bestuur van de Luchtvaart onder de geneesheren, die bijzonder bevoegd zijn in luchtvaartgeneeskunde.

De leden van de Sectie luchtvaartgeneeskunde duiden uit hun midden een lid aan van wie zij de kandidatuur als voorzitter voordragen bij de Minister bevoegd voor het Bestuur van de Luchtvaart.

In geval de voorzitter niet beschikbaar is, neemt het oudste aanwezige lid de functie van voorzitter van de Sectie luchtvaartgeneeskunde waar.

§ 2. De Sectie luchtvaartgeneeskunde vergadert geldig indien minstens drie leden aanwezig zijn.

De beslissingen worden genomen bij meerderheid van de aanwezige leden.

Bij gelijkheid van stemmen is de stem van de voorzitter doorslaggevend.

§ 3. Naast zijn bijzondere bevoegdheden is de Sectie luchtvaartgeneeskunde belast met :

1° het toezien op de toepassing van de voorwaarden inzake lichamelijke en geestelijke geschiktheid bij de geneeskundige onderzoeken;

2° het geven van medische informatie over elke aanvrager of houder van een vergunning of toelating aan de medische luchtvaartautoriteiten van een derde Staat op verzoek van deze of van de betrokkenen zelf;

3° het voorleggen aan de Raad van luchtvaartgeneeskunde van het onderzoek van elke vraag omtrent :

— de doctrine inzake de expertise betreffende de geschiktheid van het vliegend personeel;

— de medische ethiek en deontologie inzake de luchtvaart alsook elk onderwerp dat er verband mee houdt;

4° het waken over de toepassing van de praktische voorwaarden van de opleiding van de verantwoordelijke geneesheren en van de erkende geneesheren-examinatoren alsook van hun bijscholing;

Examen médical approfondi : examen médical, qui en surplus de l'examen médical général, comprend :

1. l'exploration anatomique et fonctionnelle des voies respiratoires supérieures, des organes de l'audition et du sens vestibulaire, par le recours à des méthodes et techniques qui relèvent de la compétence d'un médecin spécialiste qualifié en oto-rhino-laryngologie;

2. l'exploration anatomique et fonctionnelle de la fonction visuelle par le recours à des méthodes et techniques qui relèvent de la compétence d'un médecin spécialiste qualifié en ophtalmologie.

Examen médical initial : examen médical subi par un demandeur qui se présente pour la première fois à un examen d'une classe déterminée, en vue d'obtenir une licence ou autorisation qu'il n'a jamais possédée auparavant.

Limitation : mesure limitant les priviléges de la licence ou de l'autorisation.

Dérrogation : mesure permettant de déclarer apte un candidat qui ne remplit pas pleinement les conditions médicales requises.

Médecin examinateur agréé : médecin agréé qui pratique tout ou partie des épreuves de l'examen médical des classes 1, 2 ou 3.

Médecin responsable : médecin examinateur agréé qui est responsable du fonctionnement et des décisions d'un Centre d'expertise de médecine aéronautique.

Renouvellement : renouvellement d'un certificat médical lorsque l'examen médical n'a pas lieu au cours des 45 jours précédent la date d'expiration du certificat médical.

Revalidation : revalidation d'un certificat médical lorsque l'examen médical a lieu au cours des 45 jours précédent la date d'expiration du certificat médical.

CHAPITRE II. — *Instances médicales*

Section 1e. — Généralités

Art. 2. Une Section de médecine aéronautique, un Conseil de médecine aéronautique, une Commission de recours ainsi qu'un Secrétariat médical dont les sièges sont à Bruxelles sont institués au sein du Ministère des Communications et de l'Infrastructure.

Section 2. — Section de médecine aéronautique

Art. 3. § 1e. La Section de médecine aéronautique est composée de huit membres au plus désignés parmi les médecins spécialement compétents en médecine aéronautique, par le Ministre chargé de l'administration de l'Aéronautique.

Les membres de la Section de médecine aéronautique choisissent en leur sein un membre dont ils proposent au Ministre qui a l'administration de l'Aéronautique dans ses attributions, la nomination en tant que président.

En cas d'indisponibilité du président, le membre présent le plus âgé assume la fonction du président de la Section de médecine aéronautique.

§ 2. La Section de médecine aéronautique siège valablement à condition qu'elle soit composée de trois membres au moins.

Ses décisions sont prises à la majorité de ses membres présents.

En cas de parité des voix, la voix du président est prépondérante.

§ 3. Outre ses compétences particulières, la Section de médecine aéronautique est chargée :

1° de vérifier l'application des conditions d'aptitude physique et mentale lors des examens médicaux;

2° de transmettre les informations médicales relatives à tout demandeur ou titulaire d'une licence ou d'une autorisation aux autorités médicales aéronautiques d'un Etat tiers, à la demande de ce dernier ou de l'intéressé lui-même;

3° de soumettre au Conseil de médecine aéronautique l'étude de toute question relevant :

— de la doctrine en matière d'expertise concernant l'aptitude du personnel navigant;

— de l'éthique et de la déontologie médicales en matière aéronautique, ainsi que toute question y relative;

4° de veiller à l'application des conditions pratiques de la formation des médecins responsables et des médecins examinateurs agréés, ainsi que du recyclage de leurs connaissances;

5° het aanduiden van de geneesheren-specialisten belast met het uitvoeren van het grondig geneeskundig onderzoek;

6° het goedkeuren van de methoden van het deskundigenonderzoek.

Afdeling 3. — Raad van luchtvaartgeneeskunde

Art. 4. § 1. De Raad van luchtvaartgeneeskunde is samengesteld uit de Directeur-Generaal van het Bestuur van de Luchtvaart, de voorzitter van de Sectie luchtvaartgeneeskunde en de voorzitters van de twee kamers van de Beroepscommissie.

Hij wordt voorgezeten door de Directeur-Generaal van het Bestuur van de Luchtvaart, bijgestaan door een ondervoorzitter-geneesheer, gekozen door de leden uit hun midden.

§ 2. De Raad van luchtvaartgeneeskunde :

1° geeft op eigen initiatief of op verzoek van zijn voorzitter gemotiveerde adviezen over alle problemen van algemene aard, over alle interpretaties van reglementen en richtlijnen of over principiële problemen omtrent de lichamelijke en geestelijke geschiktheid van het vliegend personeel, de medische methodes gebruikt om deze geschiktheid vast te stellen en de invloed van menselijke factoren op de vliegveiligheid;

2° onderzoekt elk meningsverschil dat gerezen is of dat zou kunnen rijzen tussen de medische instanties en de organen belast met de geneeskundige onderzoeken, tussen de medische instanties onderling alsook tussen de organen belast met de geneeskundige onderzoeken onderling, over de interpretatie van de reglementen en de richtlijnen, namelijk :

- in de materies die verdere precisering behoeven;
- in de toepassing van nieuwe medische onderzoekstechnieken of van nieuwe kennis in de medische wetenschappen;

3° deelt aan de Sectie luchtvaartgeneeskunde zijn advies mee over de voorstellen bedoeld in de artikelen 38, § 1 en 39, § 1;

4° onderzoekt elke disfunctie inzake de materies omtrent de medische expertise of haar uitvoerend personeel en beveelt de middelen aan om eraan te verhelpen.

§ 3. De voorzitter roept de Raad van luchtvaartgeneeskunde minstens eenmaal per jaar of op verzoek van één van zijn leden bijeen.

§ 4. Er worden notulen opgesteld van elke vergadering van de Raad van luchtvaartgeneeskunde, die ondertekend worden door alle aanwezige leden.

Afdeling 4. — Beroepscommissie

Art. 5. De Beroepscommissie bestaat uit twee kamers, een Franstalige en een Nederlandstalige.

Art. 6. § 1. Elke kamer bestaat uit drie werkende en drie plaatsvervangende leden gekozen uit geneesheren die bijzonder bevoegd zijn in luchtvaartgeneeskunde en aangeduid worden door de Minister belast met het Bestuur van de Luchtvaart.

Een lid van de Beroepscommissie kan niet tegelijkertijd lid zijn van de Sectie luchtvaartgeneeskunde.

§ 2. Elke kamer wordt voorgezeten door een van haar leden aangeduid door de Minister belast met het Bestuur van de Luchtvaart.

Art. 7. Een lid van de kamer van beroep kan niet geldig zetelen als hij betrokken is geweest bij een zaak in eerste aanleg.

Afdeling 5. — Secretariaat

Art. 8. De Sectie luchtvaartgeneeskunde en de Beroepscommissie worden bijgestaan door een medisch secretariaat dat geleid wordt door de voorzitter van de Sectie luchtvaartgeneeskunde.

Het secretariaat verzamelt en bewaart de geneeskundige dossiers van de aanvragers en houders van een vergunning of toelating, zowel van deze die geschikt werden bevonden als van deze die ongeschikt werden bevonden of waarvan het beroep werd verworpen.

Het stuurt het geneeskundig dossier van de verzoeker, die beroep instelt, zo vlug mogelijk door naar de voorzitter van de kamer van de Beroepscommissie.

Het verzekert het dagelijks beheer van alle uit te voeren expertise-formaliteiten en het versturen van de beslissingen naar de personen en organen die ter zake bevoegd zijn of die gemachtigd zijn deze informatie en bescheiden te ontvangen.

De voorzitter van de Sectie luchtvaartgeneeskunde regelt, door middel van een huishoudelijk reglement, de bevoegdheden van de leden van het secretariaat die onder zijn bevel staan en bij naam aangeduid zijn.

5° de désigner les médecins spécialistes chargés d'effectuer l'examen médical approfondi;

6° d'approuver les méthodes d'expertise.

Section 3. — Conseil de médecine aéronautique

Art. 4. § 1er. Le Conseil de médecine aéronautique est composé du directeur général de l'administration de l'Aéronautique, du président de la Section de médecine aéronautique et des présidents des deux chambres de la Commission de recours.

Il est présidé par le directeur général de l'administration de l'Aéronautique, assisté d'un vice-président médecin, lequel est choisi par les membres en leur sein.

§ 2. Le Conseil de médecine aéronautique :

1° donne d'initiative ou à la demande de son président, des avis motivés sur toutes questions d'ordre général, sur toutes interprétations des règlements et directives, ou sur des problèmes de principe concernant l'aptitude physique et mentale du personnel navigant, les méthodes médicales utilisées pour la détermination de cette aptitude, et l'intervention des facteurs humains dans la sécurité du vol;

2° étudie toute divergence de vue survenue ou susceptible de survenir entre les instances médicales et les organismes chargés des examens médicaux, entre les instances médicales, ainsi qu'entre les organismes chargés des examens médicaux, dans l'interprétation des règlements et directives notamment :

— dans les matières nécessitant des précisions;

— dans l'application des nouvelles techniques médicales d'examen ou de nouvelles connaissances dans les sciences médicales;

3° communique à la Section de médecine aéronautique son avis sur les propositions visées aux articles 38, § 1 et 39, § 1;

4° analyse tout dysfonctionnement dans les matières relevant de l'expertise médicale ou de ses agents d'exécution et recommande les moyens pour y remédier.

§ 3. Le président convoque le Conseil de médecine aéronautique au moins une fois par an, ainsi que sur demande de l'un de ses membres.

§ 4. Chaque séance du Conseil de médecine aéronautique doit faire l'objet d'un procès-verbal signé par tous les membres présents.

Section 4. — Commission de recours

Art. 5. La Commission de recours comprend deux chambres, l'une d'expression française, l'autre d'expression néerlandaise.

Art. 6. § 1er. Chaque chambre est composée de trois membres effectifs et de trois membres suppléants, choisis parmi les médecins spécialement compétents en médecine aéronautique et désignés par le Ministre chargé de l'administration de l'Aéronautique.

Un membre de la Commission de recours ne peut être en même temps membre de la Section de médecine aéronautique.

§ 2. Chaque chambre est présidée par un de ses membres, désigné par le Ministre chargé de l'administration de l'Aéronautique.

Art. 7. Un membre de la chambre de recours ne peut siéger s'il a connu de l'affaire au premier degré.

Section 5. — Secrétariat

Art. 8. La Section de médecine aéronautique ainsi que la Commission de recours sont assistées d'un secrétariat médical lequel est dirigé par le président de la Section de médecine aéronautique.

Le secrétariat rassemble et conserve les dossiers médicaux des demandeurs et titulaires de licences ou autorisations, tant ceux ayant fait l'objet d'une décision d'aptitude que ceux ayant fait l'objet d'une décision d'inaptitude ou d'un rejet de recours.

Il transmet dans les plus brefs délais au président de la chambre de la commission de recours le dossier médical de tout requérant ayant introduit un recours.

Il gère l'administration courante relative au fonctionnement des formalités d'expertise à effectuer, et la transmission des décisions aux personnes et aux organismes habilités en ces matières ou autorisés à recevoir ces informations ou documents.

Le président de la Section de médecine aéronautique fixe, par un règlement d'ordre intérieur, les attributions des personnes du secrétariat, placées sous ses ordres et nommément désignées.

HOOFDSTUK III. — *Geneeskundige expertise**Afdeling 1. — Algemeen*

Art. 9. Het geneeskundig onderzoek omvat verschillende onderdelen om vast te stellen of de aanvrager of houder van een vergunning of toelating voldoet aan de eisen inzake lichamelijke en geestelijke geschiktheid zoals bepaald door de Minister belast met het Bestuur van de Luchtvaart.

Art. 10. Het geneeskundig onderzoek van de aanvrager of houder van een vergunning of toelating moet ondergaan worden bij een erkend geneesheer-examinator.

Indien de erkende geneesheer-examinator verbonden is aan een Expertisecentrum voor luchtvaartgeneeskunde moet dit centrum eveneens erkend zijn.

Art. 11. Alle onderzoeken van klasse 1 en de initiële onderzoeken van klasse 2 en 3 worden ondergaan in een Expertisecentrum voor luchtvaartgeneeskunde.

De andere onderzoeken van klasse 2 en 3 worden ondergaan in een Expertisecentrum voor luchtvaartgeneeskunde of voor een erkend geneesheer-examinator.

*Afdeling 2. — Procedure**Onderafdeling 1. — Algemeen*

Art. 12. De kandidaat richt zijn aanvraag voor een geneeskundig onderzoek, al naargelang het geval, tot het Expertisecentrum voor luchtvaartgeneeskunde ofwel tot de erkende geneesheer-examinator.

Art. 13. Diegene die een geneeskundig onderzoek wenst te ondergaan, vermeldt op zijn aanvraag de vergunning of toelating die hij heeft gekozen tussen deze vermeld in artikel 1 bij de definities van onderzoek van klasse 1, onderzoek van klasse 2 of onderzoek van klasse 3.

Art. 14. § 1. Diegene die een geneeskundig onderzoek wenst te ondergaan, moet identiteitspapieren voorleggen en aan de erkende geneesheer-examinator een ondertekende verklaring overhandigen met zijn persoonlijke, familiale en hereditaire medische antecedenten.

De betrokkenen zal in deze verklaring eveneens vermelden of hij reeds een onderzoek heeft ondergaan voor het verkrijgen, hernieuwen of wedergeldig maken van een medisch attest en, in voorkomend geval, welke de uitslag ervan was.

De erkende geneesheer-examinator wijst betrokkenen erop dat zijn verklaring in eer en geweten en conform de waarheid moet zijn.

De betrokkenen duidt in dit document de geneesheer aan naar wie de medische motieven van de medische beslissingen gestuurd zullen worden in de gevallen voorzien in dit besluit.

§ 2. Elke verklaring of verzwijging gedaan met het doel bedrog te plegen, zal meegedeeld worden aan de Sectie luchtvaartgeneeskunde die de gepaste maatregelen zal nemen, met inbegrip van het meedelen van deze informatie aan de medische luchtvaartautoriteiten van derde Staten.

Onderafdeling 2. — Verslag

Art. 15. Als besluit van het geneeskundig onderzoek, stuurt de erkende geneesheer-examinator of de verantwoordelijke geneesheer indien het onderzoek gebeurde in een Expertisecentrum voor luchtvaartgeneeskunde, binnen de kortste tijd een volledig ondertekend verslag naar de Sectie luchtvaartgeneeskunde.

Onderafdeling 3 – Uitreiking van een medisch attest

Art. 16. Bij het einde van het geneeskundig onderzoek en na het vaststellen van zijn geschiktheid door :

1° hetzij de Sectie luchtvaartgeneeskunde voor de initiële onderzoeken van klasse 1;

2° hetzij de verantwoordelijke geneesheer van het Expertisecentrum voor luchtvaartgeneeskunde voor de onderzoeken voor de wedergeldigmaking of hernieuwing van klasse 1 en voor alle onderzoeken van klasse 2 en 3;

3° hetzij de erkende geneesheer-examinator voor de onderzoeken voor de wedergeldigmaking of hernieuwing van klasse 2 en 3,

wordt betrokkenen een medisch attest uitgereikt door diegene die de beslissing heeft genomen.

CHAPITRE III. — *Expertise médicale**Section 1. — Généralités*

Art. 9. L'examen médical comporte diverses épreuves destinées à établir si le demandeur ou le titulaire d'une licence ou d'une autorisation satisfait aux conditions d'aptitude physique et mentale définies par le Ministre chargé de l'administration de l'Aéronautique.

Art. 10. L'examen médical du demandeur ou du titulaire d'une licence ou d'une autorisation doit être subi devant un médecin examinateur agréé.

Si le médecin examinateur agréé est attaché à un Centre d'expertise de médecine aéronautique, ce dernier doit également être agréé.

Art. 11. Tous les examens de classe 1 et les examens initiaux des classes 2 et 3 sont subis dans un Centre d'expertise de médecine aéronautique.

Les autres examens des classes 2 et 3 sont subis dans un Centre d'expertise de médecine aéronautique ou devant un médecin examinateur agréé.

*Section 2. — Procédure**Sous-section 1re. — Généralités*

Art. 12. La demande d'examen médical est introduite par le candidat auprès du Centre de médecine aéronautique ou auprès du médecin examinateur agréé selon le cas.

Art. 13. Celui qui désire subir un examen médical mentionne sur sa demande la licence ou l'autorisation qu'il a choisie parmi celles énoncées dans l'article 1er sous les définitions d'examen classe 1, d'examen classe 2, ou d'examen classe 3.

Art. 14. § 1er. Celui qui subit un examen médical doit produire une pièce d'identité et fournir au médecin examinateur agréé une déclaration signée indiquant ses antécédents médicaux personnels, familiaux et héréditaires.

L'intéressé indique également dans cette déclaration s'il a déjà subi un examen pour l'obtention, le renouvellement ou la revalidation d'un certificat médical, et, si c'est le cas, quels en ont été les résultats.

Le médecin examinateur agréé avertit l'intéressé que sa déclaration doit être conforme à la vérité en son âme et conscience.

L'intéressé désigne dans ce document le médecin auquel seront envoyés les motifs médicaux des décisions médicales dans les cas prévus par le présent arrêté.

§ 2. Toute déclaration ou omission faite dans l'intention de tromper sera transmise à la Section de médecine aéronautique qui prendra les mesures appropriées, y compris la transmission de cette information aux autorités médicales aéronautiques d'Etats tiers.

Sous-section 2. — Rapport

Art. 15. En conclusion de l'examen médical, le médecin examinateur agréé ou le médecin responsable si l'examen est subi dans un Centre d'expertise de médecine aéronautique, transmet dans les plus brefs délais un rapport complet signé à la Section de médecine aéronautique.

Sous-section 3. — Délivrance d'un certificat médical

Art. 16. Dès la fin de l'examen médical, et après constatation de son aptitude par :

1° soit la Section de médecine aéronautique pour les examens initiaux classe 1;

2° soit le médecin responsable du Centre d'expertise de médecine aéronautique pour les examens de revalidation ou de renouvellement de classe 1, et pour tous les examens des classes 2 et 3;

3° soit le médecin examinateur agréé pour les examens de revalidation ou de renouvellement des classes 2 et 3,

un certificat médical est délivré à l'intéressé par l'auteur de la décision.

Art. 17. Het medisch attest bevat de volgende inlichtingen :

- 1° het refertenummer toegekend door de Sectie luchtvaartgeneeskunde;
- 2° de klasse van het onderzoek;
- 3° de naam en voornamen van de betrokkene;
- 4° zijn geboortedatum;
- 5° zijn nationaliteit;
- 6° de datum en de plaats van het initieel geneeskundig onderzoek;
- 7° de datum van het laatste grondig geneeskundig onderzoek;
- 8° de datum van het laatste elektrocardiogram;
- 9° de datum van de laatste audiometrie;
- 10° de afwijkingen of beperkingen;
- 11° de naam, het erkenningsnummer en de handtekening van de erkende geneesheer-examinator;
- 12° de datum van het algemeen geneeskundig onderzoek;
- 13° de handtekening van de kandidaat.

Art. 18. De houder van een medisch attest moet het voorleggen :

- aan de Sectie luchtvaartgeneeskunde op eenvoudig verzoek;
- aan de erkende geneesheer-examinator bij de hernieuwing of wedergeldigmaking ervan;
- op eenvoudig verzoek aan de beambten van het Bestuur van de Luchtvaart.

Onderafdeling 4. — Weigering om een medisch attest uit te reiken

Art. 19. In geval van ongeschiktheid van een kandidaat die het initieel geneeskundig onderzoek van klasse 1 heeft ondergaan, stuurt de Sectie luchtvaartgeneeskunde :

- 1° zijn beslissing naar de betrokkene bij aangetekend schrijven;
- 2° de medische motieven van deze beslissing naar de geneesheer, aangeduid door de betrokkene.

Art. 20. In geval van ongeschiktheid van de betrokkene die een ander geneeskundig onderzoek heeft ondergaan dan het initieel geneeskundig onderzoek van klasse 1 stuurt de geneesheer-examinator hem een document waarin de weigering tot het uitreiken van een medisch attest wordt vastgesteld en waarin de medische motieven voor deze weigering worden vermeld.

Een kopie van dit document wordt door de geneesheer-examinator overgemaakt aan de Sectie luchtvaartgeneeskunde binnen een termijn van 5 werkdagen.

Art. 21. Vanaf het uitreiken van het document waarin deze weigering wordt vastgesteld, onthoudt betrokkene zich van het uitoefenen van de voorrechten van zijn vergunning of toelating.

Onderafdeling 5. — Tweede onderzoek

Art. 22. De aanvrager beschikt over een termijn van 30 dagen vanaf het overhandigen van de weigering tot het uitreiken van een medisch attest, om een verzoek voor een tweede onderzoek in te dienen bij de Sectie luchtvaartgeneeskunde.

Art. 23. De Sectie luchtvaartgeneeskunde heronderzoekt het dossier van de betrokkene :

- op verzoek van de aanvrager aan wie de uitreiking van een medisch attest is geweigerd;
- op initiatief;
- in geval van twijfel over het behoud van de medische geschiktheid van betrokkene, die houder is van een geldig medisch attest.

De Sectie luchtvaartgeneeskunde kan een of meerdere geneeskundige onderzoeken of andere testen bevelen waarvan de resultaten haar worden toegestuurd.

De geneesheren van de Sectie luchtvaartgeneeskunde kunnen zelf diverse onderzoeken en testen uitvoeren of specialisten aanduiden die ze ermee belasten.

Art. 17. Le certificat médical contient les informations suivantes :

- 1° le numéro de référence attribué par la Section de médecine aéronautique;
- 2° la classe d'examen;
- 3° les nom et prénoms de l'intéressé;
- 4° sa date de naissance;
- 5° sa nationalité;
- 6° la date et le lieu de l'examen médical initial;
- 7° la date du dernier examen médical approfondi;
- 8° la date du dernier électrocardiogramme;
- 9° la date de la dernière audiometrie;
- 10° les dérogations ou limitations;
- 11° le nom, le numéro d'agrément et la signature du médecin examinateur agréé;
- 12° la date de l'examen médical général;
- 13° la signature du candidat.

Art. 18. Le détenteur d'un certificat médical doit le présenter :

- à la Section de médecine aéronautique sur simple demande;
- au médecin examinateur agréé lors de son renouvellement ou de sa revalidation;
- sur simple demande aux agents de l'administration de l'Aéronautique.

Sous-section 4. — Refus de délivrance du certificat médical

Art. 19. En cas d'inaptitude d'un candidat ayant présenté l'examen médical initial de classe 1, la Section de médecine aéronautique transmet :

- 1° sa décision à l'intéressé par lettre recommandée;
- 2° les motifs médicaux de cette décision au médecin désigné par l'intéressé.

Art. 20. En cas d'inaptitude de l'intéressé ayant présenté un examen médical autre que l'examen médical initial de classe 1, le médecin examinateur lui transmet un document constatant le refus de délivrance d'un certificat médical et énonçant les motifs médicaux du refus.

Copie de ce document est transmise par le médecin examinateur à la Section de médecine aéronautique dans un délai de 5 jours ouvrables.

Art. 21. Dès la délivrance du document constatant ce refus, l'intéressé s'abstient d'exercer les priviléges de sa licence ou de son autorisation.

Sous-section 5. — Réexamen

Art. 22. Le demandeur dispose d'un délai de 30 jours à partir de la remise du refus de délivrance d'un certificat médical, pour introduire devant la Section de médecine aéronautique une requête aux fins de réexamen.

Art. 23. La Section de médecine aéronautique réexamine le dossier de l'intéressé :

- sur requête du demandeur à qui la délivrance d'un certificat médical a été refusée;
- d'initiative;
- en cas de doute sur le maintien de l'aptitude médicale de l'intéressé détenteur d'un certificat médical en cours de validité.

La Section de médecine aéronautique peut imposer un ou plusieurs examens médicaux ou d'autres tests dont les résultats lui sont transmis.

Les médecins de la Section de médecine aéronautique peuvent procéder eux-mêmes aux diverses épreuves de l'examen médical et des tests, ou charger de ceux-ci des spécialistes qu'ils désignent.

Onderafdeling 6. — Beslissing van de Sectie luchtvaartgeneeskunde

Art. 24. § 1. De Sectie luchtvaartgeneeskunde beslist over de geschiktheid of ongeschiktheid van de betrokkene :

- die het initieel onderzoek van klasse 1 heeft ondergaan;
- ingevolge een tweede onderzoek;
- in geval van intrekking, schorsing of beperking van zijn medisch attest.

§ 2. De Sectie luchtvaartgeneeskunde kan haar beslissing vergezeld laten gaan van een afwijking en/of beperking, na het in overweging nemen van de medische eisen en de huidige stand van kennis alsook van :

- de handicap aangaande de werkcomstandigheden;
- de geschiktheid, de bevoegdheid en de ervaring van de kandidaat omtrent de werkcomstandigheden;
- een eventuele vliegtest.

De beslissing tot geschiktheid mag vergezeld gaan van meerdere beperkingen en genomen worden op basis van meerdere afwijkingen.

In dat geval moet de Sectie luchtvaartgeneeskunde rekening houden met hun additief en interactief effect op de vliegveiligheid.

Art. 25. § 1. In geval van geschiktheid stuurt de Sectie luchtvaartgeneeskunde betrokkene een medisch attest.

§ 2. In geval van ongeschiktheid stuurt de Sectie luchtvaartgeneeskunde :

- 1° betrokkene haar beslissing bij aangetekend schrijven en,
- 2° de medische motieven van deze beslissing aan de door betrokkene aangeduide geneesheer.

Afdeling 3 — Medisch attest

Onderafdeling 1. — Afwijking of beperking

Art. 26. Elke afwijking of beperking moet vermeld worden op het medisch attest.

Onderafdeling 2. — Beperking, intrekking en schorsing : algemeenheid

Art. 27. § 1. De Sectie luchtvaartgeneeskunde mag, om medische redenen, het medisch attest afgeleverd door een Expertisecentrum voor luchtvaartgeneeskunde of door een erkend geneesheer-examinator beperken, opschriften of intrekken.

§ 2. Bij aangetekend schrijven deelt de Sectie luchtvaartgeneeskunde :

- haar beslissing mee aan de houder van een medisch attest en,
- de medische motieven van deze beslissing aan de door betrokkene aangeduide geneesheer.

De Sectie luchtvaartgeneeskunde stuurt een kopie van de medische motieven naar het Expertisecentrum voor luchtvaartgeneeskunde of naar de erkende geneesheer-examinator, die het medisch attest heeft uitgereikt.

De houder van een medisch attest is verplicht om het onmiddellijk terug te sturen naar de Sectie luchtvaartgeneeskunde.

Onderafdeling 3. — Schorsing : procedure

Art. 28. § 1. De Sectie luchtvaartgeneeskunde stelt de duur van de schorsing vast in functie van de pathologie.

§ 2. Bij het verstrijken van de periode van schorsing biedt betrokkene zich aan bij de Sectie luchtvaartgeneeskunde.

De Sectie luchtvaartgeneeskunde neemt een van de volgende beslissingen naargelang het geval :

1° ofwel verlengt ze de schorsing voor een nieuwe periode die zij bepaalt;

2° ofwel verklaart ze betrokkene geschikt en reikt hem een medisch attest uit;

3° ofwel verklaart ze betrokkene ongeschikt en trekt ze zijn medisch attest in.

Sous-section 6. — Décision de la Section de médecine aéronautique

Art. 24. § 1er. La Section de médecine aéronautique décide de l'aptitude ou de l'inaptitude de l'intéressé :

- ayant présenté l'examen initial classe 1;
- suite à son réexamen;
- en cas de retrait, suspension ou limitation de son certificat médical.

§ 2. La Section de médecine aéronautique peut assortir sa décision d'une dérogation et/ou d'une limitation, après avoir pris en considération les exigences médicales et l'état actuel des connaissances, ainsi que :

- le handicap en relation avec les conditions de travail;
- l'aptitude, la compétence et l'expérience du candidat dans les conditions de travail concerné;
- un éventuel test en vol.

La décision d'aptitude peut être assortie de plusieurs limitations et être prise sur base de plusieurs dérogations.

Dans ce cas, la Section de médecine aéronautique doit prendre en considération leur effet additif ou interactif sur la sécurité de vol.

Art. 25. § 1er. En cas d'aptitude, la Section de médecine aéronautique transmet à l'intéressé un certificat médical.

§ 2. En cas d'inaptitude, la Section de médecine aéronautique transmet :

- 1° sa décision à l'intéressé par lettre recommandée et,
- 2° les motifs médicaux de cette décision au médecin désigné par l'intéressé.

Section 3. — Certificat médical

Sous-section 1. — Dérogation ou limitation

Art. 26. Toute dérogation ou limitation doit être annotée sur le certificat médical.

Sous-section 2. — Limitation, retrait et suspension : généralités

Art. 27. § 1er. La Section de médecine aéronautique peut, pour raison médicale, limiter, suspendre ou retirer un certificat médical délivré par un Centre d'expertise de médecine aéronautique ou par un médecin examinateur agréé.

§ 2. Par lettre recommandée, la Section de médecine aéronautique communique :

- sa décision au détenteur du certificat médical, et
- les motifs médicaux de sa décision au médecin désigné par l'intéressé.

La Section de médecine aéronautique envoie une copie des motifs médicaux au Centre d'expertise de médecine aéronautique ou au médecin examinateur agréé ayant délivré le certificat médical.

Le détenteur du certificat médical est tenu de le renvoyer immédiatement à la Section de médecine aéronautique.

Sous-section 3. — Suspension : procédure

Art. 28. § 1er. La Section de médecine aéronautique fixe la durée de la suspension en fonction de la pathologie.

§ 2. A l'expiration de la période de la suspension, l'intéressé se présente devant la Section de médecine aéronautique.

La Section de médecine aéronautique prend une des décisions suivante selon le cas :

- 1° soit elle reconduit la suspension pour une nouvelle durée qu'elle détermine;
- 2° soit elle déclare l'intéressé apte et lui délivre un certificat médical;
- 3° soit elle déclare l'intéressé inapte et lui retire le certificat médical.

Onderafdeling 4. — Schorsing : specifieke gevallen

Art. 29. § 1. Elke houder van een geldig medisch attest die weet dat :

1° hij een belangrijk lichamelijk letsel vertoont, dat hem ongeschikt maakt als lid van het stuurpersoneel, moet daarvan onmiddellijk schriftelijk de Sectie luchtvaartgeneeskunde verwittigen;

2° hij aangetast is door een ziekte die hem voor een periode van 21 dagen of meer ongeschikt maakt om zijn functies uit te oefenen, moet daarvan schriftelijk de Sectie luchtvaartgeneeskunde verwittigen zodra de periode van 21 dagen verstrekken is;

3° zij zwanger is, moet daarvan onmiddellijk schriftelijk de Sectie luchtvaartgeneeskunde verwittigen.

Betrokkene voegt zijn medisch attest bij de brief waarin hij de Sectie luchtvaartgeneeskunde informeert.

§ 2. Het medisch attest wordt opgeschorst in de gevallen van § 1 :

- van zodra het letsel optreedt;
- vanaf de 21e dag van de ongeschiktheid;
- van zodra de zwangerschap wordt bevestigd.

§ 3. De schorsing van de gevallen vermeld in § 1, 1° en 2°, neemt een einde zodra de houder een geneeskundig onderzoek heeft ondergaan overeenkomstig artikel 11, waarbij vastgesteld wordt dat hij opnieuw aan de medische voorwaarden voldoet.

In geval van zwangerschap, kan de Sectie luchtvaartgeneeskunde een einde stellen aan de opschorting volgens de voorwaarden en voor een periode die zij bepaalt.

Aan het einde van de zwangerschap neemt de schorsing een einde nadat een geneeskundig onderzoek overeenkomstig artikel 11 vaststelt dat zij opnieuw voldoet aan de medische vereisten.

§ 4. Elke ingreep die :

- een algemene anesthesie of een rachianesthesia vereist, heeft een ongeschiktheid van minstens 48 uren tot gevolg;
- een lokale anesthesie vereist, heeft een ongeschiktheid van minstens 12 uren tot gevolg.

In deze gevallen wordt het medisch attest geschorst gedurende de ongeschiktheid.

Onderafdeling 5. — Geldigheid

Art. 30. Het medisch attest is geldig :

1° zes maanden voor de medische attesten van klasse 1 van personen ouder dan 40 jaar;

2° twaalf maanden voor de medische attesten van klasse 1 van personen jonger dan 40 jaar;

3° zes maanden voor de medische attesten van klasse 2 en 3 van personen ouder dan 65 jaar;

4° twaalf maanden voor de medische attesten van klasse 2 en 3 van personen ouder dan 50 jaar maar jonger dan 65 jaar;

5° vierentwintig maanden voor de medische attesten van klasse 2 en 3 van personen ouder dan 30 jaar maar jonger dan 50 jaar;

6° zestig maanden voor medische attesten van de klasse 2 en 3 van personen jonger dan 30 jaar. Het attest uitgereikt vóór de 30e verjaardag vervalt evenwel op de dag dat betrokkenne 32 jaar wordt.

De leeftijd die in aanmerking wordt genomen is deze die betrokkenne bereikt heeft op de dag van het laatste onderdeel van het geneeskundig onderzoek.

Art. 31. § 1. De geldigheidsperiode van een medisch attest vangt aan :

— op de datum van het eerste algemeen onderzoek van het initieel geneeskundig onderzoek;

— in geval van wedergeldigmaking, op de dag dat het vorige medisch attest vervalt;

— in geval van hernieuwing, op de dag van het geneeskundig onderzoek.

§ 2. De duur van de geldigheid van een medisch attest kan om medische reden ingekort worden door de erkende geneesheer-examinator na raadpleging van de Sectie luchtvaartgeneeskunde.

§ 3. De medische voorwaarden waaraan de wedergeldigmaking of de hernieuwing van een medisch attest moet voldoen, zijn dezelfde als deze voor het initieel onderzoek, behalve de uitzonderingen bepaald door de Minister belast met het Bestuur van de Luchtvaart.

Sous-section 4. — Suspension : cas particuliers

Art. 29. § 1er. Tout détenteur d'un certificat médical valable qui a connaissance :

1° d'être porteur d'une lésion corporelle importante entraînant une inaptitude aux fonctions de membre d'équipage de conduite, doit en informer immédiatement par écrit la Section de médecine aéronautique;

2° d'être porteur d'une maladie entraînant l'inaptitude à ses fonctions pendant une période de 21 jours ou plus, doit en informer par écrit la Section de médecine aéronautique dès le 21e jour d'inaptitude;

3° de se trouver en état de grossesse, doit en informer immédiatement par écrit la Section de médecine aéronautique.

L'intéressé joint son certificat médical à la lettre informant la Section de médecine aéronautique.

§ 2. Le certificat médical est suspendu dans les cas visés au § 1 :

- dès l'apparition de la lésion;
- dès le 21e jour d'inaptitude ou
- dès la confirmation de la grossesse.

§ 3. La suspension des cas visés au § 1er, 1° et 2° prend fin dès que le détenteur a subi un examen médical conformément à l'article 11 constatant qu'il réunit à nouveau les conditions médicales requises.

Pendant la grossesse, la Section de médecine aéronautique peut mettre fin à la suspension selon les conditions et pour la période qu'elle détermine.

A l'issue de la grossesse, la suspension prend fin après qu'un examen médical conformément à l'article 11 établit que l'intéressée réunit à nouveau les conditions médicales requises.

§ 4. Toute intervention nécessitant :

- une anesthésie générale ou une rachianesthésie entraîne une inaptitude d'au moins 48 heures;
- une anesthésie locale entraîne une inaptitude d'au moins 12 heures.

Dans ces cas, le certificat médical est suspendu pendant la durée de l'inaptitude.

Sous-section 5. — Validité

Art. 30. Le certificat médical est valable :

1° six mois pour les certificats médicaux de classe 1 des personnes âgées de plus de 40 ans;

2° douze mois pour les certificats médicaux de classe 1 des personnes âgées de moins de 40 ans;

3° six mois pour les certificats médicaux des classes 2 et 3 des personnes âgées de plus de 65 ans;

4° douze mois pour les certificats médicaux des classes 2 et 3 des personnes âgées de plus de 50 ans, mais de moins de 65 ans;

5° vingt-quatre mois pour les certificats médicaux des classes 2 et 3 des personnes âgées de plus de 30 ans mais de moins de 50 ans;

6° soixante mois pour les certificats médicaux des classes 2 et 3 des personnes âgées de moins de 30 ans. Toutefois, le certificat émis avant le 30ème anniversaire expire le jour de son 32e anniversaire.

L'âge pris en considération est celui atteint par l'intéressé le jour de la dernière épreuve de l'examen médical.

Art. 31. § 1er. La période de validité du certificat médical prend cours :

— à la date du premier examen médical général de l'examen médical initial;

— en cas de revalidation, à la date d'expiration du précédent certificat médical;

— en cas de renouvellement, à la date de l'examen médical.

§ 2. La période de validité du certificat médical peut être réduite pour raison médicale par le médecin examinateur agréé après consultation de la Section de médecine aéronautique.

§ 3. Les conditions médicales à satisfaire pour la revalidation ou le renouvellement du certificat médical sont les mêmes que pour l'examen initial, sauf exceptions déterminées par le Ministre chargé de l'administration de l'aéronautique.

Art. 32. Het medisch attest opgesteld ingevolge een geneeskundig onderzoek van klasse 1 is geldig :

1° voor de betrokken jonger dan 40 jaar, op voorwaarde dat :

— het vorig geneeskundig onderzoek plaats vond binnen de laatste twaalf maanden en

— het vorig grondig geneeskundig onderzoek (of het initieel onderzoek) plaats vond binnen de laatste zestig maanden;

2° voor de betrokken ouder dan 40 jaar en tot en met 64 jaar, op voorwaarde dat :

— het vorig geneeskundig onderzoek plaats vond binnen de laatste zes maanden en

— het vorig grondig geneeskundig onderzoek plaats vond binnen de laatste vierentwintig maanden.

Art. 33. § 1. Het medisch attest opgesteld ingevolge een geneeskundig onderzoek van klasse 2 of 3, is geldig :

1° voor de betrokken jonger dan 30 jaar, op voorwaarde dat het laatste geneeskundig onderzoek plaats vond binnen de laatste zestig maanden;

2° voor de betrokken ouder dan 30 jaar tot en met 49 jaar, op voorwaarde dat het laatste geneeskundig onderzoek plaatsvond binnen de laatste vierentwintig maanden;

3° voor de betrokken ouder dan 50 jaar tot en met 64 jaar, op voorwaarde dat het laatste geneeskundig onderzoek plaatsvond binnen de laatste twaalf maanden;

4° voor de betrokken van 65 jaar en ouder, op voorwaarde dat het laatste geneeskundig onderzoek plaats vond binnen de laatste zes maanden.

§ 2. Indien een bevoegdverklaring instrumentvliegen (IFR) gevoegd is bij de vergunning moet een zuiver tonale audiometrie worden uitgevoerd binnen de laatste zestig maanden indien de houder van de vergunning jonger dan 40 jaar is, en binnen de laatste vierentwintig maanden indien hij ouder is dan 40 jaar.

Art. 34. § 1. Indien de houder van een medisch attest van klasse 1 dit laat vervallen sinds :

1° meer dan vijf jaar, dan vereist de hernieuwing, naar het oordeel van de Sectie luchtvaartgeneeskunde, een geneeskundig onderzoek gelijkwaardig aan het initieel onderzoek of een grondig geneeskundig onderzoek. Dit onderzoek wordt uitgevoerd door een Expertisecentrum voor luchtvaartgeneeskunde nadat het in het bezit werd gesteld van het medisch dossier. Het elektro-encefalografisch onderzoek kan weggelegd worden indien er geen klinische indicaties zijn;

2° meer dan twee jaar maar minder dan vijf jaar, dan vereist de hernieuwing, naar het oordeel van de Sectie luchtvaartgeneeskunde, een algemeen geneeskundig onderzoek of een grondig geneeskundig onderzoek. Dit onderzoek wordt uitgevoerd door een Expertisecentrum voor luchtvaartgeneeskunde, nadat het in het bezit werd gesteld van het medisch dossier;

3° meer dan 90 dagen maar minder dan twee jaar, dan vereist de hernieuwing, naar het oordeel van de Sectie luchtvaartgeneeskunde, een algemeen geneeskundig onderzoek of een grondig geneeskundig onderzoek. Dat onderzoek wordt uitgevoerd door een Expertisecentrum voor luchtvaartgeneeskunde;

4° minder dan 90 dagen, dan vereist de hernieuwing een algemeen geneeskundig onderzoek of een grondig geneeskundig onderzoek volgens de bepalingen tot vaststelling van de voorwaarden inzake lichamelijke en geestelijke geschiktheid.

§ 2. Indien de houder van een medisch attest van klasse 2 of klasse 3 dit laat vervallen sinds :

1° meer dan vijf jaar, dan vereist de hernieuwing een geneeskundig onderzoek gelijkwaardig aan het initieel onderzoek. Dit onderzoek vindt plaats in een Expertise-centrum voor luchtvaartgeneeskunde nadat het in het bezit werd gesteld van het geneeskundig dossier;

2° meer dan één jaar maar minder dan vijf jaar, dan vereist de hernieuwing een geneeskundig onderzoek overeenkomstig de bepalingen tot vaststelling van de voorwaarden inzake lichamelijke en geestelijke geschiktheid. Het Expertisecentrum voor luchtvaartgeneeskunde of de erkende geneesheer-examinator moet vóór de aanvang van het geneeskundig onderzoek in het bezit zijn van het geneeskundig dossier;

3° minder dan één jaar, dan vereist de hernieuwing een geneeskundig onderzoek overeenkomstig de bepalingen tot vaststelling van de voorwaarden inzake lichamelijke en geestelijke geschiktheid.

Art. 32. Le certificat médical établi suite à un examen médical classe 1 est valable :

1° pour l'intéressé âgé de moins de 40 ans, à condition que :

— l'examen médical précédent ait été pratiqué dans les douze derniers mois, et que

— l'examen médical approfondi précédent (ou l'examen initial) ait été pratiqué dans les soixante derniers mois;

2° pour l'intéressé âgé de 40 ans et jusqu'à 64 ans inclus, à condition que :

— l'examen médical précédent ait été pratiqué dans les six derniers mois, et que

— l'examen médical approfondi précédent ait été pratiqué dans les vingt-quatre derniers mois.

Art. 33. § 1er. Le certificat médical établi suite à un examen médical de classe 2 ou de classe 3 est valable :

1° pour l'intéressé âgé de moins de 30 ans, à condition que l'examen médical précédent ait été pratiqué dans les soixante derniers mois;

2° pour l'intéressé âgé de plus de 30 ans et jusqu'à 49 ans inclus, à condition que l'examen médical précédent ait été pratiqué dans les vingt-quatre derniers mois;

3° pour l'intéressé âgé de 50 ans et jusqu'à 64 ans inclus, à condition que l'examen médical précédent ait été pratiqué dans les douze derniers mois;

4° pour l'intéressé âgé de 65 ans ou plus, à condition que l'examen médical précédent ait été pratiqué dans les six derniers mois.

§ 2. Si une qualification de vol aux instruments (IFR), est attachée à la licence, une audiometrie tonale pure doit avoir été pratiquée dans les soixante derniers mois si le détenteur de la licence est âgé de moins de 40 ans, et dans les vingt-quatre derniers mois s'il est âgé de 40 ans ou plus.

Art. 34. § 1er. Si le détenteur d'un certificat médical de classe 1 le laisse expirer depuis :

1° plus de cinq ans, le renouvellement exige un examen médical dont le contenu est celui de l'examen médical initial, ou un examen médical approfondi, à la discréction de la Section de médecine aéronautique. Cet examen est effectué par un Centre d'expertise de médecine aéronautique, après que ce dernier ait été mis en possession du dossier médical. L'examen électroencéphalographique peut être omis s'il n'y a pas d'indication clinique;

2° plus de deux ans mais moins de cinq ans, le renouvellement exige un examen médical général ou un examen médical approfondi, à la discréction de la Section de médecine aéronautique. Cet examen est effectué par un Centre d'expertise de médecine aéronautique après que ce dernier ait été mis en possession du dossier médical;

3° plus de 90 jours mais moins de deux ans, le renouvellement exige un examen médical général ou un examen médical approfondi, à la discréction de la Section de médecine aéronautique. Cet examen est effectué par un Centre d'expertise de médecine aéronautique;

4° moins de 90 jours, le renouvellement exige un examen médical général ou un examen médical approfondi selon les dispositions fixant les conditions d'aptitude physique et mentale.

§ 2. Si le détenteur d'un certificat médical de classe 2 ou de classe 3 le laisse expirer depuis :

1° plus de cinq ans, le renouvellement exige un examen médical dont le contenu est celui de l'examen médical initial. Celui-ci a lieu dans un Centre d'expertise de médecine aéronautique après que ce dernier ait été mis en possession du dossier médical;

2° plus d'un an, mais moins de cinq ans, le renouvellement exige un examen médical conforme aux dispositions fixant les conditions d'aptitude physique et mentale. Le Centre d'expertise de médecine aéronautique ou le médecin examinateur agréé doit être en possession du dossier médical avant de procéder à l'examen médical;

3° moins d'un an, le renouvellement exige un examen médical conforme aux dispositions fixant les conditions d'aptitude physique et mentale.

HOOFDSTUK IV. — *Beroep*

Art. 35. § 1. De verzoeker kan een niet-opschortend beroep instellen tegen de beslissingen van de Sectie luchtvaartgeneeskunde zoals voorzien in artikel 24.

§ 2. Het beroep wordt, bij aangetekend schrijven, gericht aan de Directeur-Generaal van het Bestuur van de Luchtvaart binnen de dertig dagen na de betrekking van de beslissing.

De Directeur-Generaal van het Bestuur van de Luchtvaart stuurt het onmiddellijk door naar de voorzitter van de bevoegde Kamer van de Beroepscommissie.

§ 3. Als de verzoeker zich wil laten bijstaan door een geneesheer, dan vermeldt hij in zijn beroep de naam en het adres van deze geneesheer.

§ 4. De verzoeker of zijn geneesheer stuurt de bevoegde kamer binnen de 15 dagen vanaf het instellen van het beroep een verslag dat de motivering ingeroepen door de Sectie luchtvaartgeneeskunde weerlegt.

§ 5. Na ontvangst van dit verslag of na het verstrijken van de termijn vermeld in § 4 wordt verzoeker opgeroepen om te verschijnen voor de Beroepscommissie. Hij mag zich laten vergezellen van een geneesheer van zijn keuze. Deze moet gehoord worden door de Commissie indien hij erom verzoekt.

§ 6. De geneesheren van de Beroepscommissie mogen zelf bijkomende onderzoeken uitvoeren of specialisten daarmee belasten die zij aanwijzen.

Art. 36. De Beroepscommissie stuurt :

1° haar beslissing met de medische motieven naar de verzoeker;

2° een kopie van het dispositief van haar beslissing naar de Directeur-Generaal van het Bestuur van de Luchtvaart.

In geval van geschiktheid belast de Beroepscommissie de Sectie luchtvaartgeneeskunde met het uitreiken van het medisch attest.

**HOOFDSTUK V. — *Lichamelijke of geestelijke deficiëntie
Gebruik van geneesmiddelen of drugs***

Art. 37. § 1. De houder van een vergunning of toelating ziet af van het uitoefenen van de voorrechten zodra hij kennis heeft van een lichamelijke of geestelijke deficiëntie, zelfs tijdelijk, waardoor de normale uitoefening van deze voorrechten of de veiligheid van het luchtverkeer in het gedrang komt.

Hij handelt evenzo als hij zich onder invloed bevindt van alcoholische dranken of in geval van innname van om het even welke drug of om het even welke geneesmiddelen, al of niet voorgeschreven, met inbegrip van deze gebruikt ter behandeling van een ziekte of een stoornis, indien hij kennis heeft van een of andere nevenwerking die onverenigbaar is met de veilige uitoefening van de voorrechten van de vergunning of toelating.

§ 2. De betrokkenen wordt verplicht onmiddellijk de Sectie luchtvaartgeneeskunde te verwittigen in de volgende gevallen :

- verblijf van meer dan 12 uren in een hospitaal of in een ziekenhuis;
- heelkundige ingreep of invasief geneeskundig onderzoek;
- regelmatig gebruik van geneesmiddelen;
- noodzaak om correctiegazen te dragen.

HOOFDSTUK VI. — *Erkenning***Afdeling 1. — Expertisecentra voor luchtvaartgeneeskunde**

Art. 38. § 1. Voorzover zij voldoen aan de voorwaarden van § 4 kunnen de Expertisecentra voor luchtvaartgeneeskunde erkend worden door de Directeur-Generaal van het Bestuur van de Luchtvaart op voorstel van de Sectie luchtvaartgeneeskunde en na advies van de Raad van luchtvaartgeneeskunde.

§ 2. De erkenning is geldig voor een periode van drie jaar.

Zij mag hernieuwd worden voor periodes van drie jaar volgens de procedure van § 1 hierboven.

§ 3. De erkenning of de hernieuwing ervan wordt toegekend voor de uitvoering van de initiele geneeskundige onderzoeken, de wedergeldigmaking of hernieuwing van de klasse 1, 2 of 3.

CHAPITRE IV. — *Recours*

Art. 35. § 1er. L'appelant peut introduire un recours non suspensif contre les décisions de la Section de médecine aéronautique, visée à l'article 24.

§ 2. Le recours est adressé au directeur général de l'administration de l'Aéronautique, par lettre recommandée, dans les trente jours de la notification de la décision.

Le directeur général de l'administration de l'Aéronautique le transmet immédiatement au président de la chambre compétente de la Commission de recours.

§ 3. Si l'appelant souhaite se faire assister par un médecin, il mentionne dans son recours le nom et l'adresse de ce médecin.

§ 4. L'appelant ou son médecin adresse à la chambre compétente et dans un délai de 15 jours à partir de l'introduction du recours, un rapport rencontrant les motifs invoqués par la Section de médecine aéronautique.

§ 5. Dès réception de ce rapport ou à l'expiration du délai prévu au § 4, l'appelant est invité à se présenter devant la Commission de recours. Il peut se faire accompagner du médecin de son choix et celui-ci doit être entendu par la commission, s'il le demande.

§ 6. Les médecins de la Commission de recours peuvent procéder eux-mêmes à des examens complémentaires ou charger de ceux-ci des spécialistes qu'ils désignent.

Art. 36. La Commission de recours envoie :

1° à l'appelant, sa décision avec les motifs médicaux;

2° au directeur général de l'administration de l'Aéronautique, une copie du dispositif de sa décision.

En cas d'aptitude, la Commission de recours charge la Section de médecine aéronautique de délivrer le certificat médical.

**CHAPITRE V. — *Déficience physique ou mentale
Usage de médicaments ou de drogues***

Art. 37. § 1er. Le titulaire d'une licence ou d'une autorisation s'abstient d'en exercer les priviléges dès qu'il a connaissance d'une déficience physique ou mentale, même temporaire, de nature à compromettre l'exercice normal de ces priviléges ou la sécurité de la navigation aérienne.

Il en fait de même s'il se trouve sous l'influence de boissons alcoolisées, ou en cas de prise de n'importe quelle drogue ou n'importe quels médicaments, prescrits ou non prescrits, y compris ceux employés dans le traitement d'une maladie ou d'un trouble, s'il a connaissance d'un quelconque effet secondaire incompatible avec l'exercice en toute sécurité des priviléges de la licence ou de l'autorisation.

§ 2. L'intéressé est tenu d'informer immédiatement la Section de médecine aéronautique dans les cas suivants :

- séjour de plus de 12 heures dans un hôpital ou dans une clinique;
- opération chirurgicale ou procédure médicale invasive;
- utilisation régulière de médicaments;
- nécessité du port de verres correcteurs.

CHAPITRE VI. — *Agrément***Section 1re. — Centres d'expertise de médecine aéronautique**

Art. 38. § 1er. Pour autant qu'ils répondent aux conditions du § 4, les Centres d'expertise de médecine aéronautique peuvent être agréés par le directeur général de l'administration de l'Aéronautique, sur proposition de la Section de médecine aéronautique, et après avis du Conseil de médecine aéronautique.

§ 2. L'agrément est valable pour une période de trois ans.

Il peut être renouvelé pour des périodes de trois ans suivant la procédure du § 1 ci-dessus.

§ 3. L'agrément ou son renouvellement est accordé pour la réalisation des examens médicaux initiaux, de revalidation ou de renouvellement des classes 1, 2 ou 3.

§ 4. De erkenning of de hernieuwing ervan kan toegestaan worden indien het Expertisecentrum voor luchtvaartgeneeskunde :

1° gelegen is binnen de nationale grenzen en het, voor het uitvoeren van de expertisen, kan terugvallen op bevoegde adviezen van specialisten verbonden aan een hospitaal of een medisch instituut dat beschikt over de technische installaties, die nodig zijn in de diverse medische disciplines;

2° zich inlaat met klinische luchtvaartgeneeskunde en aanverwante activiteiten;

3° beschikt over een team van specifiek geschoold en ervaren geneesheren in luchtvaartgeneeskunde, geleid door een verantwoordelijke geneesheer belast met de coördinatie van de onderzoeken en het ondertekenen van de verslagen en attesten;

4° uitgerust is met gespecialiseerde apparatuur voor de grondige geneeskundige onderzoeken nodig in de luchtvaartgeneeskunde.

§ 5. Op voordracht van de Sectie luchtvaartgeneeskunde gaat de Directeur-Generaal van het Bestuur van de Luchtvaart over tot het schorsen of intrekken van de erkenning van de Expertisecentra voor luchtvaartgeneeskunde.

Afdeling 2. — Geneesheren-examinatoren

Art. 39. § 1. Voor zover zij voldoen aan de voorwaarden bepaald in § 4 erkent de Directeur-Generaal van het Bestuur van de Luchtvaart, op voorstel van de Sectie luchtvaartgeneeskunde en na advies van de Raad van luchtvaartgeneeskunde, de geneesheren-examinatoren.

§ 2. De erkenning is geldig voor een periode van drie jaar.

Zij mag hernieuwd worden voor periodes van drie jaar volgens de procedure van § 1 hierboven.

§ 3. De erkenning of hernieuwing ervan wordt toegestaan voor de uitvoering van geneeskundige onderzoeken voor de wedergeldigmaking of hernieuwing van klasse 1, 2 of 3.

De erkenning voor de onderzoeken van klasse 1 omvat ook de onderzoeken van klasse 2 en 3.

De erkenning voor de onderzoeken van klasse 2 omvat ook de onderzoeken van klasse 3.

§ 4. De erkenning kan verleend worden aan een geneesheer op voorwaarde dat hij een opleiding in luchtvaartgeneeskunde heeft gekregen overeenkomstig het erkend programma. Hij moet kennis en ervaring hebben van de omstandigheden waarin de houders van een vergunning of bevoegdverklaring als lid van het stuurpersoneel van burgerlijke luchtvaartuigen hun werk uitvoeren.

§ 5. De erkende geneesheer-examinator moet houder zijn van een attest van hogere opleiding in luchtvaartgeneeskunde om onderzoeken van klasse 1 uit te voeren.

Hij moet houder zijn van een attest van de basisopleiding in luchtvaartgeneeskunde om onderzoeken van klasse 2 en 3 uit te voeren.

Art. 40. Op voorstel van de Sectie luchtvaartgeneeskunde schorst of trekt de Directeur-Generaal van het Bestuur van de Luchtvaart de erkenning van de erkende geneesheren-examinatoren in.

Art. 41. De erkenning voor een bepaalde klasse vervalt automatisch als de geneesheer-examinator :

1° ofwel de leeftijd van 70 jaar bereikt;

2° ofwel de bijnodiging vermeld in artikel 45 niet heeft gevuld;

3° ofwel in één jaar niet ten minste 10 luchtvaartgeneeskundige onderzoeken heeft uitgevoerd in de klasse waarvoor hij erkend is, onder voorbehoud van de bepalingen van artikel 42.

Art. 42. Om de hernieuwing van zijn erkenning te bekomen moet de erkende geneesheer-examinator tenminste 10 luchtvaartgeneeskundige onderzoeken hebben uitgevoerd voor een bepaalde klasse tot voldoening van de Sectie luchtvaartgeneeskunde en moet hij tijdens zijn erkenningsperiode een aangepaste bijnodiging hebben gevuld.

Een erkende geneesheer-examinator die evenwel niet het vereiste aantal onderzoeken heeft uitgevoerd maar die een totaal bereikt van ten minste :

1° 10 onderzoeken in een andere klasse behoudt zijn erkenning voor deze andere klasse alsook voor een lagere klasse;

2° 10 onderzoeken in lagere klassen zonder evenwel 10 onderzoeken in eenzelfde klasse te realiseren, behoudt zijn erkenning voor de laagste klasse.

§ 4. L'agrément ou son renouvellement peut être accordé à condition que le Centre d'expertise de médecine aéronautique :

1° soit situé à l'intérieur des frontières nationales et que pour les besoins des expertises, il puisse s'appuyer sur les avis autorisés de spécialistes rattachés à un hôpital ou à un institut médical équipés d'installations techniques nécessaires dans les diverses disciplines médicales;

2° s'occupe de médecine aéronautique clinique et d'activités associées;

3° dispose d'une équipe de médecins spécifiquement formés et expérimentés en médecine aéronautique, dirigés par un médecin responsable, chargé de la coordination des examens et de la signature des rapports et des certificats;

4° soit équipé en appareillages spécialisés pour les examens approfondis nécessaires en médecine aéronautique.

§ 5. Sur proposition de la Section de médecine aéronautique, le directeur général de l'Administration de l'aéronautique suspend ou retire l'agrément des Centres d'expertise de médecine aéronautique.

Section 2. — Médecins examinateurs

Art. 39. § 1er. Pour autant qu'ils répondent aux conditions fixées au § 4, le directeur général de l'administration de l'Aéronautique, agrée les médecins examinateurs, sur proposition de la Section de médecine aéronautique, et après avis du Conseil de médecine aéronautique.

§ 2. L'agrément est valable pour une période de trois ans.

Il peut être renouvelé pour des périodes de trois ans suivant la procédure du § 1 ci-dessus.

§ 3. L'agrément ou son renouvellement est accordé pour la réalisation des examens médicaux de revalidation ou de renouvellement de classe 1, de classe 2 ou de classe 3.

L'agrément pour les examens de classe 1 comprend les examens des classes 2 et 3.

L'agrément pour les examens de classe 2 comprend les examens de classe 3.

§ 4. L'agrément peut être accordé au médecin à condition qu'il ait reçu la formation en médecine aéronautique conforme au programme agréé. Il doit acquérir une connaissance et une expérience pratique des conditions dans lesquelles les titulaires des licences et qualifications de membre d'équipage de conduite des aéronefs civils exercent leurs activités.

§ 5. Le médecin examinateur agréé doit être titulaire d'une attestation de formation supérieure en médecine aéronautique pour réaliser les examens de classe 1.

Il doit être titulaire d'une attestation de formation de base en médecine aéronautique pour réaliser les examens des classes 2 et 3.

Art. 40. Sur proposition de la Section de médecine aéronautique, le directeur général de l'administration de l'Aéronautique suspend ou retire l'agrément des médecins examinateurs agréés.

Art. 41. L'agrément pour une classe expire automatiquement lorsque le médecin examinateur :

1° soit atteint l'âge de 70 ans;

2° soit n'a pas suivi la formation de recyclage visée à l'article 45;

3° soit n'a pas effectué par an au moins 10 examens de médecine aéronautique dans la classe pour laquelle il est agréé, sous réserve des dispositions de l'article 42.

Art. 42. Pour obtenir le renouvellement de son agrément, le médecin examinateur agréé doit avoir effectué au moins 10 examens de médecine aéronautique pour une classe déterminée à la satisfaction de la Section de médecine aéronautique et avoir entrepris un recyclage approprié pendant sa période d'agrément.

Toutefois, le médecin examinateur agréé qui n'a pas effectué le nombre d'examens requis mais qui totalise au moins :

1° 10 examens dans une autre classe, conserve son agrément pour cette autre classe ainsi que pour la classe inférieure;

2° 10 examens dans les classes inférieures sans toutefois atteindre 10 examens pour une même classe, conserve son agrément pour la classe la plus basse.

Art. 43. De erkende geneesheer-examinator is verantwoordelijk voor de coördinatie van de onderzoeken en is belast met het ondertekenen van de verslagen en attesten.

Daarom moet hij toegang krijgen tot alle vroegere luchtvaartkundige medische informatie, die in het bezit is van de Sectie luchtvaartgeneeskunde over de aanvrager of houder van een vergunning of toelating.

Sectie 3. — Opleiding

Art. 44. Voorzover zij voldoen aan de voorwaarden bepaald in artikel 45 kunnen de programma's van basisopleiding en van hogere opleiding in de luchtvaartgeneeskunde, op voorstel van de Sectie luchtvaartgeneeskunde, erkend worden door de Directeur-Generaal van het Bestuur van de Luchtvaart.

Art. 45. § 1. De basisopleiding in luchtvaartgeneeskunde omvat minstens 60 uren cursus met inbegrip van praktische oefeningen (onderzoekstechnieken).

De basisopleiding wordt afgesloten met een eindexamen. Een attest wordt aangeleverd aan de geneesheer die slaagt in het examen.

§ 2. De hogere opleiding in de luchtvaartgeneeskunde omvat minstens 60 uren cursus en praktische oefeningen, vormingsstages en bezoeken aan Expertisecentra voor luchtvaartgeneeskunde, hospitalen, researchcentra, centra voor controle van het luchtruim, simulatoren, luchthavens en industriële installaties.

De opleidingsstages en de verschillende bezoeken mogen gespreid worden over drie jaar.

De hogere opleiding in de luchtvaartgeneeskunde wordt afgesloten met een eindexamen. Een attest wordt aangeleverd aan de geneesheer die slaagt in het examen.

§ 3. De bijscholingscursussen worden door de Directeur-Generaal van het Bestuur van de Luchtvaart goedgekeurd op voorstel van de Sectie luchtvaartgeneeskunde.

§ 4. De geneesheer ingeschreven voor de hogere opleiding in de luchtvaartgeneeskunde moet in het bezit zijn van een attest van basisopleiding in de luchtvaartgeneeskunde.

Art. 46. Tijdens zijn erkenningsperiode is de erkende geneesheer-examinator verplicht een erkende bijscholing te volgen van minstens 20 uren.

Minstens zes uren moeten onder de rechtstreekse controle van de Sectie luchtvaartgeneeskunde staan.

Deze laatste kan aanvaarden dat een bepaald aantal uren gewijd worden aan deelname aan wetenschappelijke vergaderingen, congressen, evenals het waarnemen van de werkzaamheden van het vliegend technisch personeel in de stuurbuiz.

HOOFDSTUK VII. — Diverse en slotbepalingen

Art. 47. De kosten van de geneeskundige onderzoeken voorzien in dit besluit, vallen geheel ten laste van de betrokkenen die het onderzoek ondergaan.

Art. 48. De formulieren gebruikt door de Sectie luchtvaartgeneeskunde, de erkende geneesheren-examinatoren of de verantwoordelijke geneesheren worden opgesteld door de Directeur-Generaal van het Bestuur van de Luchtvaart.

Art. 49. Het ministerieel besluit van 8 februari 1985 houdende regeling van de voorwaarden inzake lichamelijke en geestelijke geschiktheid van de leden van het stuurbuiz van burgerlijke luchtvaartuigen wordt opgeheven op de dag van de inwerkingtreding van dit besluit.

Art. 50. Dit besluit treedt in werking op de eerste dag van de eerste maand die volgt op de bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*.

Art. 51. De Minister die de Luchtvaart in zijn bevoegdheden heeft, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Brussel, 5 juni 2002.

ALBERT

Van Koningswege :

De Minister van Mobiliteit en Vervoer,
Mevr. I. DURANT

Art. 43. Le médecin examinateur agréé est responsable de la coordination des examens et chargé de signer les rapports et certificats.

A cet effet, il doit avoir accès à toute information médicale aéronautique antérieure détenue par la Section de médecine aéronautique concernant le demandeur ou le titulaire d'une licence ou d'une autorisation.

Section 3. — Formation

Art. 44. Pour autant qu'ils répondent aux conditions décrites à l'article 45, les programmes de formations de base et supérieure en médecine aéronautique peuvent être agréés par le directeur général de l'administration de l'Aéronautique, sur proposition de la Section de médecine aéronautique.

Art. 45. § 1er. La formation de base en médecine aéronautique comporte au moins 60 heures de cours incluant des travaux pratiques (techniques d'examen).

La formation de base est sanctionnée par un examen final. Une attestation est remise au médecin l'ayant passée avec succès.

§ 2. La formation supérieure en médecine aéronautique comporte au moins 60 heures de cours et de travaux pratiques, de stages de formation et de visites dans des centres d'expertise de médecine aéronautique, des hôpitaux, des centres de recherche, des centres de contrôle de trafic aérien, des simulateurs, des aéroports et des installations industrielles.

Les stages de formation et les visites peuvent être répartis sur trois ans.

La formation supérieure en médecine aéronautique est clôturée par un examen final dont la réussite se traduit par la remise d'une attestation au médecin.

§ 3. Les cours de recyclage sont agréés par le directeur général de l'administration de l'Aéronautique sur proposition de la Section médecine aéronautique.

§ 4. Le médecin inscrit au stage de formation supérieure en médecine aéronautique doit être titulaire d'une attestation de formation de base en médecine aéronautique.

Art. 46. Pendant sa période d'agrément, le médecin examinateur agréé est tenu d'effectuer un recyclage agréé d'au moins 20 heures.

Six heures au moins doivent être effectuées sous le contrôle direct de la Section de médecine aéronautique.

Celle-ci peut accepter qu'un certain nombre d'heures soit consacré à la participation à des réunions scientifiques, des congrès, ainsi qu'à l'observation des activités du personnel navigant technique à l'intérieur du poste de pilotage.

CHAPITRE VII. — Dispositions diverses et finales

Art. 47. Le coût des examens médicaux prévus par le présent arrêté est à charge exclusive de l'intéressé qui subit l'examen.

Art. 48. Les formulaires utilisés par la Section de médecine aéronautique, les médecins examinateurs agréés ou les médecins responsables, sont établis par le directeur général de l'administration de l'Aéronautique.

Art. 49. L'arrêté ministériel du 8 février 1985 réglementant les conditions d'aptitude physique et mentale des membres d'équipage de conduite des aéronefs civils est abrogé au jour de l'entrée en vigueur du présent arrêté.

Art. 50. Le présent arrêté entre en vigueur le premier jour du premier mois qui suit sa publication au *Moniteur belge*.

Art. 51. Le Ministre qui a la Navigation aérienne dans ses attributions est chargé de l'exécution du présent arrêté.

Donné à Bruxelles, le 5 juin 2002.

ALBERT

Par le Roi :

La Ministre de la Mobilité et des Transports,
Mme I. DURANT